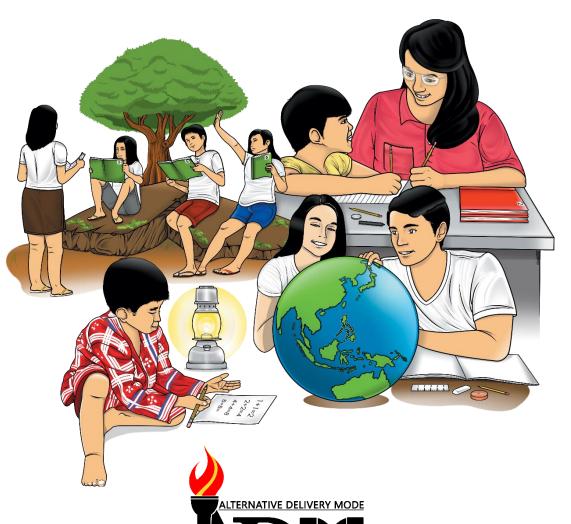

MTB-MLE

Unang Markahan – Modyul 4: Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan

PHIND I PHARE BILL

MTB-MLE – Ikalawang Baitang Alternative Delivery Mode Unang Markahan – Modyul 4: Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan Unang Edisyon, 2020

Isinasaad sa Batas Republika 8293, Seksiyon 176 na: Hindi maaaring magkaroon ng karapatang-sipi sa anomang akda ang Pamahalaan ng Pilipinas. Gayonpaman, kailangan muna ang pahintulot ng ahensiya o tanggapan ng pamahalaan na naghanda ng akda kung ito ay pagkakakitaan. Kabilang sa mga maaaring gawin ng nasabing ahensiya o tanggapan ay ang pagtakda ng kaukulang bayad.

Ang mga akda (kuwento, seleksiyon, tula, awit, larawan, ngalan ng produkto o brand name, tatak o trademark, palabas sa telebisiyon, pelikula, atbp.) na ginamit sa modyul na ito ay nagtataglay ng karapatang-ari ng mga iyon. Pinagsumikapang matunton ang mga ito upang makuha ang pahintulot sa paggamit ng materyales. Hindi inaangkin ng mga tagapaglathala at mga may-akda ang karapatang-aring iyon. Ang anomang gamit maliban sa modyul na ito ay kinakailangan ng pahintulot mula sa mga orihinal na may-akda ng mga ito.

Walang anomang parte ng materyales na ito ang maaaring kopyahin o ilimbag sa anomang paraan nang walang pahintulot sa kagawaran.

Inilathala ng Kagawaran ng Edukasyon Kalihim: Leonor Magtolis Briones

Pangalawang Kalihim: Diosdado M. San Antonio

Bumuo sa Pagsusulat ng Modyul

Manunulat: Sheilah S. Fernandez

Editor: Elena V. Almario, Cita C. Merla, Marie Ann C. Ligsay PhD **Tagasuri:** Marcela S. Sanchez, Racy V. Troy, Arnold A. Montemayor

Tagaguhit: Geraldine A. Pardillo, Karen D. Romero

Tagalapat: Cristina T. Fangon

Tagapamahala: Nicolas T. Capulong PhD, CESO V

Librada M. Rubio PhD

Ma. Editha R. Caparas EdD

Nestor P. Nuesca EdD Merlinda T. Tablan EdD Ellen C. Macaraeg EdD

Elena V. Almario

Inilimbag sa Republika ng Pilipinas ng _____

Kagawaran ng Edukasyon - Rehiyon III

Office Address: Matalino St., Government Center, Maimpis, City of San Fernando

Telefax: (045) 598-8580 to 89
E-mail Address: region3@deped.gov.ph

MTB-MLE

Unang Markahan – Modyul 4: Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan

Paunang Salita

Para sa tagapagdaloy:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang MTB-MLE 2 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan!

Ang modyul na ito ay pinagtulungang dinisenyo, nilinang at sinuri ng mga edukador mula sa pampubliko at pampribadong institusyon upang gabayan ka, ang gurong tagapagdaloy upang matulungang makamit ng mag-aaral ang pamantayang itinakda ng Kurikulum ng K to12 habang kanilang pinanagumpayan ang pansarili, panlipunan at pang-ekonomikong hamon sa pag-aaral.

Ang tulong-aral na ito ay umaasang makauugnay ang mag-aaral sa mapatnubay at malayang pagkatuto sa mga gawain ayon sa kanilang kakayahan, bilis at oras. Naglalayon din itong matulungan ang mag-aaral upang makamit ang ika-21 siglong mga kasanayan habang isinasaalang-alang ang kanilang mga pangangailangan at kalagayan.

Bilang karagdagan sa materyal ng pangunahing teksto, makikita ninyo ang kahong ito sa pinakakatawan ng modyul:

Mga Tala para sa Guro

Ito'y naglalaman ng mga paalala, panulong o estratehiyang magagamit sa paggabay sa mag-aaral. Bilang tagapagdaloy, inaasahang bibigyan mo ng paunang kaalaman ang mag-aaral kung paano gamitin ang modyul na ito. Kinakailangan ding subaybayan at itala ang pag-unlad nila habang hinahayaan silang pamahalaan ang kanilang sariling pagkatuto. Bukod dito, inaasahan mula sa iyo na higit pang hikayatin at gabayan ang mag-aaral habang isinasagawa ang mga gawaing nakapaloob sa modyul.

Para sa mag-aaral:

Malugod na pagtanggap sa asignaturang MTB-MLE 2 ng Alternative Delivery Mode (ADM) Modyul para sa araling Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan!

Ang modyul na ito ay ginawa bilang tugon sa iyong pangangailangan. Layunin nitong matulungan ka sa iyong pag-aaral habang wala ka sa loob ng silid-aralan. Hangad din nitong madulutan ka ng mga makabuluhang oportunidad sa pagkatuto.

Ang modyul na ito ay may mga bahagi at icon na dapat mong maunawaan.

Alamin

Sa bahaging ito, malalaman mo ang mga dapat mong matutuhan sa modyul.

Subukin

Sa pagsusulit na ito, makikita natin kung ano na ang kaalaman mo sa aralin ng modyul. Kung nakuha mo ang lahat ng tamang sagot (100%), maaari mong laktawan ang bahaging ito ng modyul.

Balikan

Ito ay maikling pagsasanay o balik-aral upang matulungan kang maiugnay ang kasalukuyang aralin sa naunang leksyon.

Tuklasin

Sa bahaging ito, ang bagong aralin ay ipakikilala sa iyo sa maraming paraan tulad ng isang kuwento, awitin, tula, pambukas na suliranin, gawain o isang sitwasyon.

Suriin

Sa seksyong ito, bibigyan ka ng maikling pagtalakay sa aralin. Layunin nitong matulungan kang maunawaan ang bagong konsepto at mga kasanayan.

Pagyamanin

Binubuo ito ng mga gawaing para sa malayang pagsasanay upang mapagtibay ang iyong pangunawa at mga kasanayan sa paksa. Maaari mong iwasto ang mga sagot mo sa pagsasanay gamit ang susi sa pagwawasto sa huling bahagi ng modyul.

Isaisip

Naglalaman ito ng mga katanungan o pupunan ang patlang ng pangungusap o talata upang maproseso kung anong natutuhan mo mula sa aralin.

Ito ay naglalaman ng gawaing makatutulong sa iyo upang maisalin ang bagong kaalaman o kasanayan sa tunay na sitwasyon o realidad ng buhay.

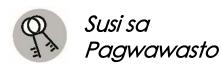

Tayahin

Ito ay gawain na naglalayong matasa o masukat ang antas ng pagkatuto sa pagkamit ng natutuhang kompetensi.

Karagdagang Gawain Sa bahaging ito, may ibibigay sa iyong panibagong gawain upang pagyamanin ang iyong kaalaman o kasanayan sa natutuhang aralin.

Naglalaman ito ng mga tamang sagot sa lahat ng mga gawain sa modyul.

Sa katapusan ng modyul na ito, makikita mo rin ang:

Sanggunian

Ito ang talaan ng lahat ng pinagkuhanan sa paglikha o paglinang ng modyul na ito. Ang sumusunod ay mahahalagang paalala sa paggamit ng modyul na ito:

- Gamitin ang modyul nang may pag-iingat. Huwag lalagyan ng marka o sulat ang anomang bahagi ng modyul. Gumamit ng hiwalay na papel sa pagsagot sa mga pagsasanay.
- Huwag kalimutang sagutin ang Subukin bago lumipat sa iba pang gawaing napapaloob sa modyul.
- 3. Basahing mabuti ang mga panuto bago gawin ang bawat pagsasanay.
- 4. Obserbahan ang katapatan at integridad sa pagsasagawa ng mga gawain at sa pagwawasto ng mga kasagutan.
- 5. Tapusin ang kasalukuyang gawain bago pumunta sa iba pang pagsasanay.
- 6. Pakibalik ang modyul na ito sa iyong guro o tagapagdaloy kung tapos nang sagutin lahat ng pagsasanay.

Kung sakaling ikaw ay mahirapang sagutin ang mga gawain sa modyul na ito, huwag mag-aalinlangang konsultahin ang inyong guro o tagapagdaloy. Maaari ka ring humingi ng tulong kay nanay o tatay, o sa nakatatanda mong kapatid o sino man sa iyong mga kasama sa bahay na mas nakatatanda sa iyo. Laging itanim sa iyong isipang hindi ka nag-iisa.

Umaasa kami, sa pamamagitan ng modyul na ito, makararanas ka ng makahulugang pagkatuto at makakakuha ka ng malalim na pang-unawa sa kaugnay na mga kompetensi. Kaya mo ito!

Pagkatapos ng araling ito, ikaw ay inaasahang makapagpapahayag ng iyong sariling kaisipan sa pamamagitan ng paggawa ng poster (hal. karakter profayl, mga balita, mga nawawalang gamit) gamit ang mga kuwento bilang lunsaran.

MT2C-Ia-i-1.4

Subukin

<u>Panuto</u>: Iugnay ang mga sumusunod na paksa sa hanay A sa angkop na poster sa hanay B.

Hanay A

Hanay B

1.

a. Wastong Nutrisyon

b. Pagdiriwang ng Pasko

c. Araw ng Pagtatapos

d. Pagpapahalaga sa Pambansang Wika

5.

e. Pangangalaga sa kapaligiran Aralin 1

Pagpapahayag ng Sariling Kaisipan

Bawat isa ay maaaring makapagpahayag ng kaniyang kaisipan o saloobin sa iba't ibang paraan. May mga lumilikha ng awit, tula, kuwento, pinta o guhit upang mas madaling maunawaan ang mensaheng kanilang ibig ipabatid. Ngunit ang isa pa sa mga paraan upang magpahatid ng impormasyon na karaniwang ginagamit din natin ay ang paggawa ng mga poster.

<u>Panuto</u>: Basahin ang talata at piliin ang mga kaisipang maglalarawan sa mga paksang nasa kahon.

Masarap tumira sa Barangay Mapayapa. Tahimik ang paligid. Payapa ang mga taong naninirahan dito at may sariwang hanging nalalanghap.

Nagkakaunawaan ang mga nakatira dito. Madalas silang nagtutulungan sa iba't ibang proyekto para sa katahimikan at kaunlaran ng kanilang barangay.

Barangay Mapayapa

Mga Nakatira sa Barangay

Basahin ang kuwento at sagutan ang mga tanong.

Ang Batang Maraming Katangian

Akda ni: Shiela S. Fernandez

Si Juan ay sampung taong gulang na bata. Maaga siyang gumigising upang tulungan ang kanyang mga kapatid na maghanda sa pagpasok sa eskuwela. Nagdarasal muna siya pagkagising at pagkatapos nililigpit niya ang kanyang higaan.

Bago pumasok sa paaralan, nagmamano at nagpapaalam siya sa kanyang mga magulang.

Sa paaralan, pinagbubuti niya ang kanyang pagaral.

Aktibo siya sa oras ng talakayan at paggawa ng gawain.

Binibigyan din niya ng pagkain ang mga kaklaseng walang baon. Sa hapon, sabay-sabay silang umuuwi ng kanyang mga kapatid dahil iyon ang bilin ng kanilang ina.

Mga Tanong:

- 1. Sino ang batang may maraming katangian?
- 2. Ano-ano ang mga katangiang nagpapakilala kay Juan?
- 3. Anong katangian ang gusto mong tularan kay Juan? Bakit?
- 4. Gumawa ng larawang guhit na nagpapakilala kay Juan.
- 5. Igawa mo ng karakter profayl si Juan. Isulat mo ang kanyang mga katangian gamit ang talaan sa ibaba.

Ang Karakter Profayl ni Juan

Unang Katangian:
Pangalawang Katangian:
Ikatlong Katangian:
Ikaapat na Katangian:
Ikalimang Katangian:

Upang higit mong maunawaan ang aralin, kilalanin mo kung ano ang poster at karakter profayl. Paano mo maipapahayag ang iyong kaisipan gamit ang mga ito?

Ang poster ay iginuhit na larawan na nagpapahayag ng impormasyon o kaisipan. Karaniwang ginagamitan ito ng iba't ibang hugis, kulay at simbolo upang mas maging maganda ang paglalarawan ng impormasyon, kaisipan at maging ang damdamin ng gumawa nito.

Ang karakter profayl ay ang paglalahad ng mga mahahalagang impormasyong nagpapakilala sa isang tao o tauhan. Ang mga mahahalagang impormasyon ay maaaring maitala dito ay pangalan, edad, katangian, mga nais, mga libangan, at iba pa.

Mahalaga na nauunawaan mo ang mensahe ng isang kuwento, larawan o impormasyon upang maipahayag mo ang iyong kaisipan tungkol dito.

Mga Dapat tandaan sa Paggawa ng Poster

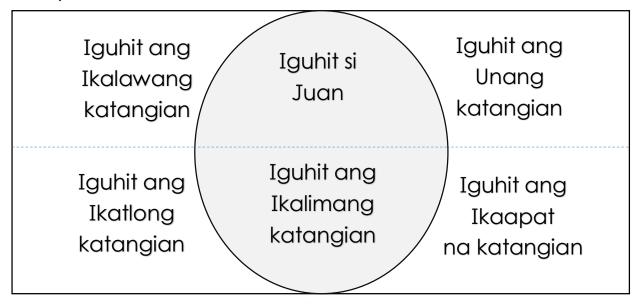
- Ipakita nang maayos ang ugnayan ng lahat ng konsepto.
- 2. Gawing maliwanag at angkop ang paglalarawan sa konsepto.
- 3. Siguraduhing orihinal o sariling ideya ang gagawing poster.
- 4. Sikaping maging malinis at maayos ang kabuuan.
- 5. Gumamit ng tamang kumbinasyon ng mga kulay.

Pagyamanin

Pinatnubayang Pagsasanay 1

<u>Panuto</u>: Gamit ang kuwento ni Juan, gumawa ng isang poster. Sundan lamang ang pattern sa ibaba bilang batayan.

Pinatnubayang Pagtatasa 1

<u>Panuto</u>: Gumawa ng poster sa iyong papel tungkol sa ugali ng isang mabuting mag-aaral. Gamitin ang mga katangian sa kuwento bilang gabay.

Huwarang Mag-aaral

Si Daniel ay tinaguriang isang huwarang magaral. Masigasig sa pag-aaral dahil laging mataas ang kanyang mga marka. Kusa siyang naglilinis ng kanilang silid – aralan pagkatapos ng klase. Tuwing makakasalubong siya ng mga guro, nagmamano at tinutulungan niya ang mga ito sa pagdadala ng kanilang kagamitan. Binibigyan niya ng baon ang mga kaklase na kapuspalad. Tinutulungan din niya ang mga kaklaseng nahihirapan sa paggawa ng kanilang takdang-aralin. Hindi siya nakikipag-away o nakikipag-tuksuhan sa kanilang paaralan. Siya ay isang tunay na huwaran.

Pinatnubayang Pagsasanay 2

<u>Panuto</u>: Gumawa ng poster na nagpapakita ng pasasalamat sa mga gurong katulad ni Bb. Marita. Ipakita sa poster kung bakit mo siya itinuturing na bayani.

Si Bb. Marita ay isang guro. Kahit puyat ay maaga siyang gumigising upang maghanda sa pagpasok sa paaralan. Nagdadala siya ng maraming biskuwit, mga gamit sa pag-aaral, at ilang damit upang ipamahagi sa mga mag-aaral na nangangailangan. Kapag may

nasusugatan sa mga bata, siya rin ang gumagamot dito. Pinapayuhan niya ang kanyang mga mag-aaral tungkol sa pagiging isang mabuting bata. Pag-uwi sa tahanan, ginagawa niya ang mga kagamitang panturo na gagamitin kinabukasan.

Pinatnubayang Pagtatasa 2

<u>Panuto</u>: Batay sa kuwento igawa ng karakter profayl si Boyet. Gamitin ang detalye sa kahon bilang gabay.

Bata pa si Boyet

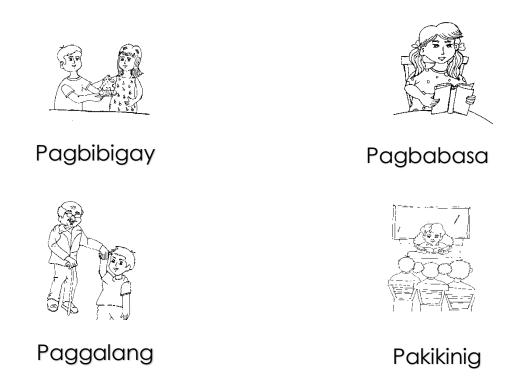
Si Boyet ay isang pitong taong gulang na bata. Tuwing Sabado, lagi siyang naglalaro sa labas ng kanilang tahanan kasama ang kanyang mga kaibigan. Magaling umawit si Boyet at marunong siyang tumugtog ng gitara. Pag-uwi niya sa bahay, nagpapatimpla siya ng *orange juice* sa kanyang ina sapagkat paborito niya ito. Pagkatapos ay manonood siya ng telebisyon hanggang sa makatulog at makapagpahinga.

Ang Karakter Profayl ni Boyet

Pangalan:		
Edad:	Kasarian:	
Kaarawan:		
Mga Hilig:		

Malayang Pagsasanay 1

<u>Panuto</u>: Pumili ng isang larawan na nagpapakita ng pagiging mabuting bata. Ipakita sa pamamagitan ng poster ang sariling kaisipan tungkol sa napiling larawan.

Malayang Pagtatasa 1

-	ang at ngayong siya ay nag-aaral na. Gamitin ang van sa ibaba bilang gabay.

Panuto: Gumawa ng poster na nagpapakita ng

pagkakaiba ng katangian ni Tess noong siya ay sanggol

Nagbago na si Tess

Noong sanggol pa lamang si Tess, siya ay iyakin. Madalas siya ay tulog. Gatas at malalambot na pagkain lamang ang kanyang nakakain dahil iyon pa lamang ang kanya niyang kainin. Gustong-gusto niyang gumapang sa kanilang sala at maglaro. Lagi rin siyang nadarapa sa tuwing nagpipilit siyang tumayo at lumakad.

Ngayon ay nasa ikalawang baitang na si Tess. Kaya na niyang pumasok mag-isa sa paaralan. Siya na rin ang nagtitimpla ng iinuming gatas. Kaya na rin niyang kumain ng iba't ibang uri ng pagkain. Nakakapag-aral na siyang mag-isa ng kanyang aralin. Sa katunayan, nakakatulong na siya sa pag-aalaga ng kanyang kapatid na sanggol.

Iguhit si Tess
noong siya ay
sanggol pa lang
at ang mga
bagay na
ginagawa niya.

Iguhit si Tess
ngayong siya ay
nasa ikalawang
baitang na
at ang mga
bagay na
ginagawa niya.

Malayang Pagsasanay 2

<u>Panuto</u>: Gumawa ng sariling poster ayon sa kuwento sa ibaba.

Isang araw, naglalakad ka pauwi sa inyo nang bigla mong matapakan ang isang nakabalot na bagay. Nang buksan mo, ito ay isang maliit na bag na may lamang pera sa loob. Gusto mo itong isauli ngunit hindi mo kilala ang may-ari.

Batay sa sitwasyon, gumawa ng poster upang mahanap mo kung sino ang maaaring nagmamay-ari ng napulot mong bagay.

Malayang Pagtatasa 2

<u>Panuto</u>: Mula sa larawan at teksto, gumawa ng poster hinggil sa isang babala sa pagtatapon ng basura sa mga ilog, kanal, sapa at lawa.

Polusyon sa Katubigan

Ang pagtatapon ng basura sa mga ilog at iba pang anyong tubig ay isang delikadong gawain at nagbubunga ng polusyon. Maaari itong maging sanhi sa pagkamatay ng mga isda na nakatira dito. Ito rin ay magdudulot ng paglason sa tubig na ginagamit pa ng ibang tao. Bukod pa rito, ang mga kemikal mula sa mga basurang itinapon ay kakalat sa tubig at magiging sanhi ng maraming sakit. Maraming anyong tubig na nasisira at narurumihan kung kaya hindi na rito naglalagi ang mga lamang dagat. Dapat nang itigil ang pagtatapon ng basura sa kahit lahat ng anyo ng katubigan.

Mula sa araling tinalakay, isulat ang angkop na salita sa mga patlang upang mabuo ang kaisipan. Piliin ang salita sa loob ng kahon.

		ay isang iginuhit na na nagpapahayag ng impormasyon o					
kaisipo							
	Ang paggawa ng poster ay isang mabisang o malikhaing paraan ng pagpapahayag ng sariling						
	·						
Ang		ay ang paglalahad ng					
mga mahahalagang		nagpapakilala					
sa isar	ng tao o tauhan.	$\Box$					
	kaisipan	impormasyong					
	poster	malikhain					
	karakter profayl	larawan					

Isagawa Isagawa

<u>Panuto</u>: Gumawa ng poster na nagpapakita ng mga paraan upang mapigilan ang baha. Kulayan ito

Ang barangay nina Onyok ay agad na binabaha kahit kaunti lamang ang ulan. Lagi silang naaapektuhan dahil nahihirapan silang pumasok sa eskuwela at kinakailangan nilang itaas ang kanilang mga kagamitan. Nagsimula ito noon putulin ang mga puno sa kanilang barangay upang ipaayos ang mga kalsada. Isang araw, napansin niyang punong-puno ng mga plastik at iba pang basura ang kanilang estero kaya hindi makadaloy ang tubig dito. Naisip ni Onyok na bukod sa kawalan ng puno na sisipsip sa tubig ulan, isa pa ring sanhi ng pagbaha ang mga barado nilang estero.

<u>Panuto</u>: Bumuo ng sariling poster tungkol sa mensaheng hatid ng kuwento sa iyong papel. Kulayan ito.

Si Mark ay anak ng isang doktor at sundalo. Ang kanyang ama ay nagbabantay sa mga "checkpoint" buong araw. Ang kanyang ina naman ay gumagamot sa mga taong nadapuan ng sakit. Ang mga magulang niya ay hindi nakauuwi sa kanilang tahanan dahil sila ay

nagseserbisyo bilang "frontliners". Laging kinukumusta ni Mark ang kanyang mga magulang dahil hindi niya mapigilang mag-alala sa kanilang kalusugan. Ipinagmamalaki ni Mark ang kaniyang mga magulang dahil kasama silang lumalaban sa Covid-19.

<u>Panuto</u>: Pumili ng isang paksa mula sa mga kahon sa ibaba. Gumawa ng poster tungkol dito at kulayan.

Mahalin at alagaan ang mga puno

Recycling at Paghihiwalay ng mga Basura

Iwasan ang Bullying

Susi sa Pagwawasto

Karagdagang Gawain Suriin at itama ang ginawang goster.	Tayahin Suniin at itama ang ginawang poster.	Isagawa Suniin at itama ang ginawang poster.	Isaisip poster kaisipan kaisip
Malayang Pagtatasa 2 Suriin at itama ang ginawang poster.	Malayang Pagsasanay 2 Suriin at itama ang ginawang poster.	Malayang Pagtatasa 1 Suriin at itama ang ginawang poster.	Malayang P agsasanay 1 Suriin at itama ang ginawang poster.
Pinatnubayang Pagtatasa 2 Suriin at itama ang ginawang karakter profayl.	Pinatnubayang Pagsasanay 2 Sunin at itama ang ginawang poster.	Pinatnubayang Pagtatasa 1 Sunin at itama ang ginawang poster.	Pinatrubayang Pagasanay 1 Suriin at itama ang ginawang poster. Suriin at itama ang ginawang poster. Samantayan Mahusay Kainama Sakto Malinaw na naipahayag ang sariling kaisipan sa poster Naipakita ang gangiging malikhain
	uin	Радуата	
Tuklasin 5. Ang Karakter Profayl ni Juan Matulungin Makadiyos Magalang Masunurin	Tuklasin 1. Si Juan 2. Matulungin, Magalang, Masunuin at mapagbigay 3. Mabuting bata, Disiplinado 4. (Maaring iba-iba ang sagot base sa ang sagot base sa	Balikan A.Masarap tumira dahil payapa.Malinis dadhil sariwa ang hangin B.Nagtutulungan at at at addinangan at at at ang mga nakatira	Subukin 1. d 2. d 3. b 4. c 5. e 5. e

Sanggunian

- Urbien-Salvatus, G., Arit-Soner, B., Casao-Santos, N. and Pesigan-Tiñana, R., 2013. *Mother Tongue-Based Multilingual Education Kagamitan ng Mag-aaral Tagalog*. Pilipinas: MGO Enterprises.
- Urbien-Salvatus, G., Arit-Soner, B., Casao-Santos, N. and Pesigan-Tiñana, R., 2013. *Mother Tongue-Based Multilingual Education Patnubay ng Guro sa Tagalog.* Pilipinas: MGO Enterprises.

Para sa mga katanungan o puna, sumulat o tumawag sa:

Department of Education - Bureau of Learning Resources (DepEd-BLR)

Ground Floor, Bonifacio Bldg., DepEd Complex Meralco Avenue, Pasig City, Philippines 1600

Telefax: (632) 8634-1072; 8634-1054; 8631-4985

Email Address: blr.lrqad@deped.gov.ph * blr.lrpd@deped.gov.ph